

DE STER VAN NEDERLAND

15 DECEMBER 1935

No. 24

40e JAARGANG

»Want een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op zijnen schouder; en men noemt Zijnen naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst.« Jesaja 9:5.

DE KLEINE SCHAAPHERDER

Ten zuiden van Bethlehem weidden de herders hun kudden, terwijl zij op een rotsachtigen heuvel liepen. De schapen hadden wel even willen stilhouden, om aan de stroomende beek te drinken, maar de mannen waren ruw en schreeuwden tegen hem. Deze mannen sliepen niet op bedden, maar plat op den rug onder de sterren slieden zij den geheelen nacht door. Zij waren geen geleerden in de sterrenkunde, of probeerden de geheimen van de hemelen te lezen, zooals de geleerde menschen dat doen. Zij waren eenvoudige, ongeleerde herders.

De jongen Adab was nog geen herder. Hij was nog te jong. Hij sliep ook nog niet onder sterren tegen den heuvel, zooals de herders. Wanneer het donker begon te worden, nam Adab een ziek lam in de armen en ging naar de schaapskooi dicht bij de stad en bracht daar den nacht door. De herders bespotten hem, omdat zij wisten, dat hij bang was in den open nacht.

Adab probeerde zachtjes weg te sluipen, zoodat niemand hem zou zien en hij dus ook niet zou worden bespot. Maar hij was niet vlug genoeg.

„Hé jongen”, riep er een, „ben je een meisje, bang van de schitterende sterren?” Maar Adab antwoordde niet; zijn lam was ziek en zwak.

Daarom nam Adab ze iederen avond mede en liet ze naast zijn warm lichaam slapen. Vanavond nam hij het lam weer in de armen en begon te zingen. Zijn vader riep hem toe: „Adab, laat dat! Dat lam behoeft niet in slaap gezongen te worden!” Hij zette

het lam weer neer en zeide: „Ja, ik zal toch vannacht eens hier blijven en toonen, dat ik een man wil zijn.” Het oude schaap scheen niet eens te bemerken, dat hij haar het kleine lam weer teruggaf. Tusschen de kudden lagen de mannen te slapen. Adab lag op zijn rug en keek naar de sterren, als stippen in de zwarte lucht. Aan het Oosten scheen er één zoo helder, dat hij er niet naar durfde kijken en ook zijn oogen niet wilde sluiten. Ten laatste keerde hij zich om met zijn gelaat naar den grond. Toen hij goed luisterde, hoorde hij het lam. Het blaatte zacht van pijn en dorst. Adab schudde zijn vaders arm en zeide: „Het lam is ziek.” Maar zijn vader vermaande hem, stil te blijven liggen. Hij was boos, omdat hij voor de tweede keer wakker werd gemaakt. Heel stil sloop de jongen nu naar de plaats, waar het zieke lam lag. Ondanks de harde woorden nam hij het mede naar de schaapskooi en wilde het warme melk gaan geven en in flanel rollen. Anders zou het sterven.

Hij durfde bijna het veld niet oversteken onder die starende sterren! Het zou twintig minuten duren, voor hij in Bethlehem was. Terwijl hij zoo doorliep, voelde hij de macht van die Oosterster. Ze scheen tegen hem te spreken! Er was een macht in de lucht rondom hem! Hij uitte een gebed. Hij schaamde zich — een jongen bang — bang als een meisje! Was hij maar net zoo sterk als Micha, de schaapsherder, die kon zingen van den Messias, Die zou komen! En met dezen wensch hoorde de jongen plotseling zingen, en het trof zijn hart. Hij wenschte neer te knielen, maar hij kon niet door het lam. Gods glorie vervulde de lucht, want toen hij naar de ster keek, zag hij dat deze brandde en een helder licht hem in het gelaat scheen. Hij sloot de oogen en wist, dat het een visioen was. Een engel sprak tot hem. „Vrees niet”, zeide de engel, „ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal”. Adab hoorde het nauwelijks. Hij verlangde naar Bethlehem. De engel ging voort: „Want dezen dag is geboren in de stad van David een Heiland, welke Christus, de Heere is”. Adab kon haast niet ademen, hij kon niet spreken! De profeet Micha had dit lang geleden voorspeld.

Adab's gedachten gingen terug naar de hemelsche woorden „De Stad van David”. Dat was Bethlehem. De Heiland was geboren! Maar waar?”

De hemelsche stem zong voort: „Gij zult het kindeke vinden, in doeken gewonden en liggende in een kribbe”. — Adab keek op, met vrees voor deze vreemde woorden. De ster scheen nu met een schitterend licht en Adab liep er heen, ofschoon hij had willen vluchten. Hoe zouden de mannen hem uitlachen, wanneer hij zou zeggen, dat de Messias geboren was in een krib! Zelfs de armsten gebruikten nog niet eens de stallen voor hun pasgeboren kinderen. — Hij was bijna bij de stad, Hij kon wel naar de schaapskooi gaan en slapen, want visioenen waren toch niet voor hem! — Op dat oogenblik flikkerde de ster erger dan ooit te voren, en dit maakte hem bevreesd. Nu verflauwde het licht weer

tot een gewonen gloed en zijn hart sloeg minder heftig. Zijn knieën knikten niet meer. Hij liep snel door de kronkelstraten, beklom bijna buiten adem den heuvel.

Het arme lam stierf bijna in zijn armen, maar hij durfde niet stil te houden.

Dat was toch geen plaats, om een Messias te vinden! Geen hemelsch visioen raakte een dorpsherberg, vol met landsmensen, die naar Bethlehem waren gekomen, om ingeschreven te worden en voor een feest! Adab wist, dat velen weer waren heengegaan. — Hij zocht overal naar een stal, maar dacht dat geen enkele plaats geschikt was voor de geboorte van den Messias. Naast de herberg en in een grot zou wel een kribbe te vinden zijn. Maar daar was alleen een zeer groote kudde dieren. Adab keek weer eens aandachtig naar de ster, maar ze bewoog niet. Hij stapte dus vlug op de herberg toe en sloeg met den klopper op de deur. De oude man binnen riep reeds: „Geen plaats in deze herberg!” Het licht, dat nog op Adab's gezicht scheen, verwonderde de man.

„Is de Messias binnen geboren, Onze Koning”, vroeg Adab? De oude man sloeg hem de deur voor de neus toe en zeide: „Koning, zeg je! Deze herberg neemt alleen gewone menschen op.”

Adab keek vlug naar de ster. Ze wachtte nog. Weer riep hij, terwijl hij op de deur sloeg: „Open, zeg ik! Ik zoek een pasgeboren kindje”.

De oude man riep terug: „De stad is er vol van! Een jonge vrouw van Nazareth heeft wel een klein kindje in onze stal daar — ze heeft hem in de kribbe gelegd — wij hadden geen plaats in de herberg!”

Adab vroeg niet meer. Daar scheen de ster in haar volste pracht. Het lam maakte een geluid — misschien kon hij het wel achterlaten. Maar zelfs voor den Messias wilde hij zijn lieveling niet verlaten. Hij ging zacht naar binnen. Een stralend licht verblindde zijn oogen. Toen hij weer kon zien, zag hij een slapend kindje. Er behoefde geen verder teeken gegeven te worden. Hij viel op zijn knieën. De Messias was hier! — „Ik moet het den anderen gaan vertellen.”

Voorzichtig legde hij het lam op een beschut plaatsje, en holde terug naar het veld. Nog voor hij bij de herders was aangekomen riep hij al: „Ik breng goede berichten”. Hij vertelde hun daarna alles, wat hij gezien en gehoord had, maar zij wilden hem niet gelooven. „Teekens zijn voor de wijzen”, zeide zijn vader, terwijl hij hem op zij duwde. Plotseling begon de ster opnieuw te flikkeren en verscheen de engel nogmaals. De herders bedekten hun gelaat met de handen en durfden niet op te zien. Opeens was er met den engel een koor van engelen, die zongen: „Vrede op aarde, Eere zij God, in de menschen een welbehagen.”

Voordat de herders van hun schrik waren bekomen, was de hemelsche schare weer verdwenen. — Adab's vader zeide nu

vriendelijker: „Kom mijn jongen, breng ons naar Bethlehem, zoodat wij het mogen zien.”

Adab liep blijde vooruit en toen zij bij de herberg gekomen waren, zeiden de herders tot elkander: „Hier toch niet? De jongen zal wel van opgewondenheid verdwaald zijn.” Adab antwoordde niet, maar wees naar de ster, die boven de herberg bleef staan.

De herders liepen nu achter den jongen naar de stal. Toen zij in het half verlichte vertrek alleen een moeder zagen zitten, wilde zij teruggaan. Maar plotseling zagen zij den kleine en toen begrepen zij de vreugde van Adab. De ware liefde, die van het gelaat van den slapenden Jezus straalde, vervulde hun geest. Zij knielden eenvoudig voor hem neer, bogen het hoofd in aanbidding en prezen Hem. „De Messias”, fluisterden zij.

VERSLAG DER GRONINGSCHER CONFERENTIE

gehouden 7 en 8 December 1935

De Zaterdagavond was te Groningen eveneens gewijd aan de lezing met lichtbeelden „De Geest van Tempelbouw”.

Zondagmorgen 10 uur. Onder leiding van districts-president Oud. C. H. Esperson werd de vergadering aangevangen door het gezamenlijk zingen van lied no. 1: „De Dag der bevrijding”, waarna Oud. J. D. Hodges, werkzaam te Leeuwarden, gebed opzond. Het Groningsche koor zong lied no. 200: „Leid mij, pelgrim”. Nadat de autoriteiten van Kerk en Zending waren voorgesteld en eenparig ondersteund, voerde Oud. A. W. Miller, districts-president te Utrecht, als eerste spreker het woord en zette uiteen, waarom geloof noodzakelijk is en dat slechts een werkend geloof tot de gewenschte doeleinden kan leiden. Het geloof van een Henoeh, Noach en andere groote figuren ging met werken gepaard en juist hun werken waren daarbij hoofdzak. Zr. E. Winkel, werkzaam te Groningen, besprak het onderwerp bekeering en duidde aan, dat bekeering niet beteekent het plotseling zien van het licht en het daarna verder doorgaan met oude gewoonten, doch beteekent het uitleven van het gebod, om God lief te hebben boven alles en ons naasten als onszelven. Ze beteekent berouw van verkeerde dingen en het werk aan voortdurende verbetering er van. Nadat het koor had gezongen „Ontwaakt en staat op”, hoorde men van Oud. Th. Sumsion, werkzaam op het Zendingskantoor, die besprak, waarom een herstel van het Evangelie en de macht van God op aarde noodzakelijk was geworden.

Van de vele toespraken, door Christus tijdens Zijn bediening op aarde gegeven, is slechts een zeer klein gedeelte in het Nieuwe Testament te vinden, hetgeen de noodzakelijkheid van openbaring aantoonde. Er was zelfs een tijd, dat het zuivere Evangelie op aarde niet te vinden was, doch deze toestand zou niet immer voortduren. Johannes voorzag op het eiland Patmos een herstelling.

Oud. R. D. Curtis, gemeentepresident te Leeuwarden, besprak, dat Christus Zijn wederkomst tot de aarde na Zijn hemelvaart heeft voorzegd. De tijd en het uur echter weet niemand, doch ons wordt een vermaning gegeven, om te waken en ons bereid te stellen voor die komst, zooals de vijf wijze maagden. De teekenen der tijden wijzen er echter op, dat Christus' wederkomst in de naaste toekomst ligt. Tot slot werd door allen gezongen lied no. 67: „Wij danken U, Heere”, waarna Oud. A. Sieverts Jr., gemeentepresident te Delft, dankte.

Zondagmiddag 3 uur. Lied no. 119 „Mijn Verlosser leeft” werd als openingslied gezongen, terwijl door Br. W. v. Komen van Groningen werd gebeden. Nadat lied no. 141 „Tot vernieuwing des verbonds” was gezongen en door Br. W. A. van Komen Jr. van Groningen een inleiding tot het Avondmaal was gehouden, werd dit den leden toegediend.

Hierna hoorde men van Oud. H. Winkel, werkzaam te Groningen, Br. J. Drenth van Sneek, Br. K. Woltjer, gem. president te Groningen. Door Oud. J. Dieu Jr., werkzaam te Utrecht, werd een solo gezongen, waarna Br. H. Drenth, 2e raadgever in het Groningsche gem.-presidentschap nog sprak. Hierna werd allen aanwezigen gelegenheid tot getuigenisgeven geschonken. Men hoorde van 8 leden van Groningen, 2 verspreide leden en 2 zendingen. Lied no. 166: „Zingen wij voor 't scheiden” werd als slotlied gezongen, waarna Zr. H. van Komen van Groningen dankzegging uitsprak.

Zondagavond 7 uur. — Lied no. 148 „De tijd is zeer kort” werd gezongen; Br. D. Kramer uit St. Jac. Parochie zond gebed op, waarna met het zingen van lied no. 65 „Eert den Profeet” de vergadering werd voortgezet. Br. P. v. Komen, 1e raadgever in het Groningsche gemeentepresidentschap, verklaarde hierna, wat wij uit het leven van Jezus Christus leeren. Wie is Hij? De woorden van Petrus „Gij zijt Jezus Christus, de Zoon des levenden Gods” zeggen ons, dat Zijn vader geen doode God is. Christus is onze oudste Broeder, onze Verlosser. Hij is onze Zaligmaker, indien wij Zijn wetten gehoorzamen; indien niet, dan is Hij ons tot oordeel. Hij is ons in alles een voorbeeld geweest en Hij is het licht, dat ons leidt, indien wij ons in de stralen van dat licht willen begeven. Oud. J. J. v. Langeveld, districts-president van Rotterdam, verklaarde wie Paulus was. Hij, die eerst in oprechtheid de Christenen vervolgde, kwam tot bekeering, toen Christus hem riep. Onder leiding van den Geest Gods werd hij een der grootste predikers, die de wereld ooit gekend heeft. Paulus predikte een hemel met verschillende heerlijkheden, gelijk Jezus deed. Hij predikte een doop voor de dooden, zooals ook heden gepredikt wordt.

Na een zangsolo van Oud. J. Dieu Jr. voerde President T. E. Lyon als laatste spreker het woord. Men kan geen oordeel vellen

over een tooneelstuk van drie bedrijven, waarvan men slechts het tweede bedrijf gezien heeft. Dit leven is het tweede bedrijf van ons levenstooneelstuk. Men kan dit leven niet begrijpen, indien men niets van het leven vóór en ná dit aardsch bestaan weet. En men komt tot een kennis omtrent dit alles alleen door openbaring. Ons 9e Geloofsartikel is hierop gegrondvest. Er zijn verschillende soorten van openbaringen, die men wel zeer goed moet weten te onderscheiden. Tot slot werd gezamenlijk gezongen lied no. 48: „God's Geest”, waarna Br. J. H. F. Luttmer van Groningen dankzegging opzond.

Deze conferentie werd besloten met een programma-avond, welke zeer geslaagd mag heeten.

MEDEDEELINGEN VAN HET ZENDINGSKANTOOR

Tempellijsten

Zoo nu en dan bereikt ons de mededeeling, dat door belanghebbenden de tempellijsten rechtstreeks naar bekenden of het Hollandsch Tempelcomité te Salt Lake City, Utah, worden verzonden in de verwachting, dat het werk daar zal worden gedaan. Zulk een handelwijze is in strijd met het Kerkvoorschrift, en vertraagt het werk in den Tempel. Het is de regel der Kerk, dat alle door zendingen gezonden tempellijsten eerst aan den zendingsopziener der Genealogische Vereeniging ter contróle worden opgestuurd. Indien iemand lijsten te verzenden heeft, dan dient hij zich eerst in verbinding te stellen met den plaatselijken president der Vereeniging of ze in te zenden aan Broeder G. T. Riebeek, Bosboom Toussaintstraat 23, Dordrecht. Zendt echter geen lijsten naar Salt Lake, alvorens ze door hem te hebben laten controleeren en goedkeuren. Anderzins zal het werk er slechts door worden vertraagd of is wellicht het gevolg, dat zij nog geheel onafgewerkt worden retourgezonden.

Het bestellen van boeken en materiaal aan het Zendingskantoor

Reeds verscheidene malen is bekend gemaakt, dat boeken of ander materiaal aan het Zendingskantoor kunnen worden besteld door het zenden van een giro-stortingsformulier, waarmee het verschuldigde bedrag wordt overgemaakt en op de achterzijde waarvan het benooodigde materiaal kan worden vermeld. Iedere gemeentepresident is in het bezit van gedrukte stortingsbiljetten, welke voor dit doel kunnen worden gebruikt. Hij heeft eveneens een prijslijst van boeken enz.

Wij verzoeken u vriendelijk, voortaan deze methode van bestellen te volgen.

»De Ster« van Nederland in 1936

Zooals in *De Ster* van 1 December reeds aangekondigd, zal de Utah-Nederlander niet meer worden uitgegeven. Daardoor wordt *De Ster van Nederland* de enige Kerk-uitgave in het Hollandsch. Wij sporen daarom een iedere Laterdaagsche familie en ook de vrienden aan, zich voor het einde van het jaar op dit zendingsblad te abonneeren, zoodat zij eveneens van den groei van de Kerk in Nederland en over de geheele wereld op de hoogte zullen blijven.

Het jaar 1936 is het 75ste herdenkingsjaar van de opening der Nederlandsche Zending van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Speciale jubileum- en herdenkingsnummers zullen tijdens den 41en jaargang worden uitgegeven. Het is eveneens te wenschen, dat er van tijd tot tijd berichten van de Hollanders in Utah en New Jersey zullen binnenkomen.

Voor het einde van het jaar zal een ieder abonné een overzicht van zijn abonnementsbetaling van de *De Ster* worden ter hand gesteld, tenzij dit reeds vooruit door hem werd betaald. Men denkt er wel aan, dat het abonnementsgeld van *De Ster* vooruit moet worden voldaan en wij hopen, dat men zal pogen, ze te blijven betalen, opdat ze geregeld zal kunnen blijven verschijnen.

ZENDINGSNIEUWS

Aangekomen

Op 28 November j.l. zijn in Nederland aangekomen Ouderlingen Owen Dale Clegg en John Andrew Roghaar, beiden van Grace, Idaho, teneinde zendingsarbeid te verrichten. Oud. Clegg zal zijn werk te Amsterdam aanvangen. Oud. Roghaar zal, na bezoek aan zijn grootvader te Groningen, te Almelo arbeiden.

Nieuwe zaal te Delft

Op Zondag, 24 November j.l., werd voor de vergaderingen der Delftsche gemeente een nieuwe zaal geopend aan de Koornmarkt no. 21. Dien dag luisterde het Rotterdamsche zangkoor de vergadering aldaar op. Wij wenschen de leden dezer gemeente geluk met de uitstekende wijze, waarop zij hebben gearbeid, teneinde zich van een nieuwe zaal te verzekeren, waar zij ongehinderd en zonder drukte van buitenaf kunnen vergaderen.

Inzegeningen

Op 3 November j.l. zegende Oud. Dale R. Curtis Anna Hermina Dubbelman, dochtertje van H. M. en Johanna Dubbelman der Overmaassche gemeente. Denzelfden dag werd door President K. Woltjer te Groningen Cornelis Lierd van Komen ingezegend, zoontje van Willem en Cornelia van Komen. Op 1 December j.l. werden door Oud. Jules Dieu Jr. ingezegend Janna, Dirk Gijsbert en Gerritje Dicou, kinderen van J. J. en Gerritje Dicou der Apeldoornsche gemeente.

Jeugdwerkconferenties

Op het Zendingkantoor bereikte ons de mededeeling, dat er te Rotterdam, Overmaas, Utrecht, Amsterdam, Groningen, Den Haag en den Helder een zeer goedgeslaagde Jeugdwerk-conferentie werd gehouden op 24 November j.l. Goedgevulde zalen en het vlot afwerken der onderdeelen van het programma waren hiervan het bewijs. In de overige gemeenten werd door de leidsters in een gedeelte der avondvergadering over het Jeugdwerk uitgebreid.

Muziekuitvoering te Rotterdam

Onder leiding van de Rotterdamsche Zondagsschool werd in de vergaderzaal op 27 November j.l. een speciale muziekavond gegeven. De muziek- en zangnummers, door het Rotterdamsch Conservatorium, het Rotterdamsche Symphonie-orkest en het zangkoor der Rotterdamsche gemeente ten gehoor gebracht, waren uitstekend. Het was een buitengewoon geslaagde avond, waarvoor Broeder E. Reijs, die voorbereidingen voor den avond had getroffen, voor dit succes aller dank verdient.

Huwelijk te Delft

Op Woensdagavond, 27 November j.l., zegende Pres. T. E. Lyon het huwelijk in van Broeder Hendrik Jacobus Halve en Zuster Louisa Herbert in de zaal der Delftsche gemeente.

ZONDAGSSCHOOLWERK VOOR JANUARI 1936

AVONDMAALSVERS

Hoe naamloos lief had ons de Heer,
Die uit het heerlijk Vaderhuis
Op aarde nederkwam, weleer,
En voor ons leed en stierf aan 't kruis.

2 $\frac{1}{2}$ MINUUT TOESPRAAKJES

- 5 Januari. Een geraakte genezen en vergeven (*De Ster* van 1 Nov. 1935, blz. 351).
Het oude en het nieuwe. (*De Ster* van 15 Nov. 1935, blz. 360). Oudersklas.
- 12 Januari. De Kerk te Antiochië.
De dood van Jacobus en de bevrijding van Petrus. Nieuwe Testament.
- 19 Januari. Jacob.
Mozes. Oude Testament.
- 26 Januari. Bekeering.
Doop. Evangelie Boodschap.

GEZAMENLIJKE OPZEGGING

(Johannes 11 : 25, 26.)

„Jezus zeide tot haar : Ik ben de opstanding en het leven ; die in Mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven ;

En een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid”.

ZANGOEFENING

Verleden Mei werd u een lied toegezonden „Oh, ik had zulk een mooien droom, Moeder!”. Wij raden u aan, dit lied in Januari te gebruiken. Eveneens werden ongeveer een jaar geleden andere liederen uitgestuurd. Laat ons al die liederen nog eens voor den dag halen en ze het middel maken, het Nieuwe Jaar goed in te zetten.

Sterling K. Hixson, Overziener.

Onderstaand treft men het te volgen studieplan voor 1936 aan. Wij bieden allen een rijke lessenkeus en een ieder, vanaf den leeftijd van 4 tot het oudste lid der Kerk, kan hiermede zijn voordeel doen.

Afdeeling.	Leeftijd.	Studiecurcus.
Kindergarten	4 tot en met 6	Levenslessen voor de kleintjes
Lagere Afdeeling	7 tot en met 9	Verhalen uit den Bijbel.
Kerkgeschiedenis	10 tot en met 11	Uittreksels uit de Kerkgeschiedenis.
Nieuwe Testament	12 tot en met 14	Het Nieuwe Testament.
Het Boek van Mormon	15 tot en met 17	Het Boek van Mormon van ander standpunt beschouwd.
Evangelie Boodschap	18 tot en met 20	De toepassing van het Evangelie op het leven.
Evangelieleer	Boven 20 jaar	„Jezus de Christus” door James E. Talmage. Verschijnt regelmatig in <i>De Ster</i> .
Oudersklas		

DE STER

VAN NEDERLAND

HALF-MAANDELIJKSCH
TIJDSCHRIFT VAN DE

KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE LATERDAAGSCHE
HEILIGEN

40e JAARGANG 1935

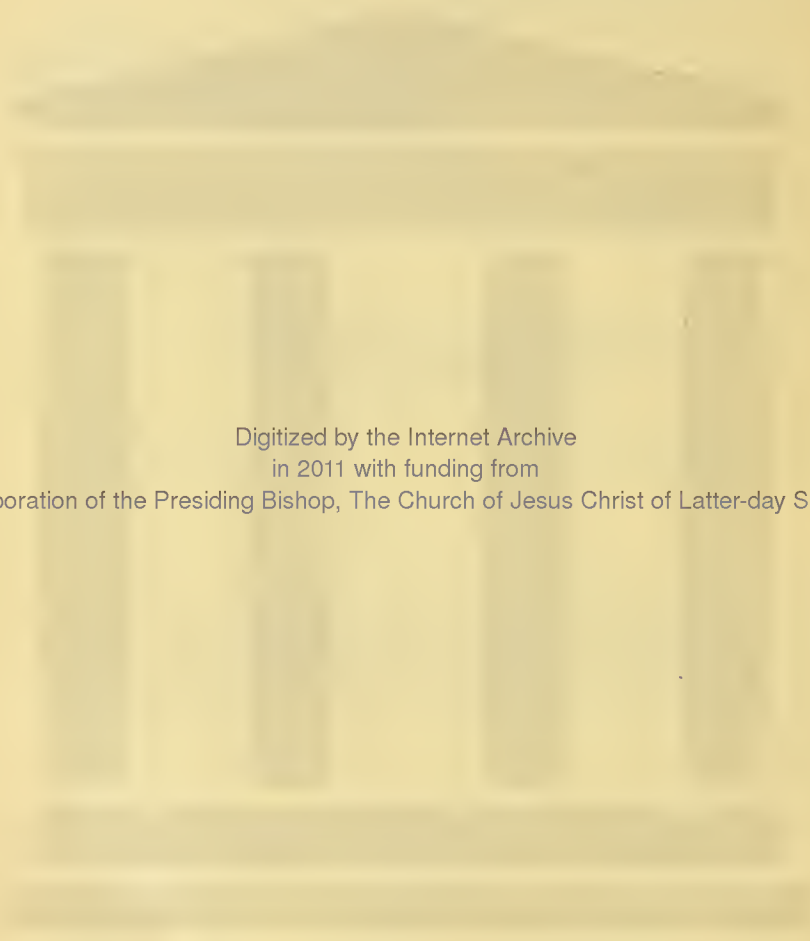

„Gewisselijk, de Heere Heere zal geen ding doen,
tenzij Hij Zijne verborgenheid aan Zijne knechten,
de profeten, geopenbaard hebbe”.

Amos 3 : 7.

UITGEGEVEN DOOR DE NEDERLANDSCHE ZENDING
CROOSWIJKSCHE SINGEL 16B, ROTTERDAM-Noord

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
Corporation of the Presiding Bishop, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

VOORWOORD

De snelheid, waarmede de jaren heenvlieden, om slechts een vage herinnering in de tallooze eeuwen der eeuwigheid te worden, is te zien in het opnieuw voltooien van een jaargang van *De Ster van Nederland*. Deze, de veertigste jaargang, is zoowel een jaarboek van den groei en de ontwikkeling van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen in Nederland, als een korte opsomming van de belangrijkste gebeurtenissen tijdens den bloei der Kerk in de geheele wereld. De inspireerende toespraken en artikelen van God's verkoren leiders op deze aarde dienen als aanmoedigende en geloofsbevorderende bronnen van eeuwige vreugde voor hen, die er naar streven, om God in geloof en werken te dienen. Het is in deze dagen van godsdienstverwarring opwekkend, zulke woorden van geloof en vertrouwen in het Verzoeningswerk van Christus en het plan van zaligheid, zooals hierin vervat, te kunnen vinden. Ze staan als een machtig bolwerk tegen de golven van ongelooft en cynisme en zelfzucht, welke de grondslagen van waar, levend christendom dreigen aan te vallen.

Het jaar 1935 is een jaar van spoedigen groei van het zichtbare koninkrijk van God op de aarde geweest. Op de Hawaïsche eilanden werd een nieuwe stake georganiseerd, waarmede wordt aangetoond, op welke wijze „deze steen, zonder handen afgehouden”, voortrolt, teneinde de geheele aarde te vervullen, goddeloosheid te onderwerpen en de regeering van gerechtigheid op de aarde te bevorderen. De tegenstanders van het Herstelde Evangelie van Jezus Christus, die hebben verondersteld, dat het slechts als een paddestoel uit den grond was opgeschoten, wel zou verschrompelen en door de stralen van de waarheidszon verdwijnen, gaan nu inzien, dat de jeugdige profeet van Palmyra inderdaad een door God geroepen dienstknecht was, om den sluier der duisternis vaneen te scheuren en het licht der geopenbaarde waarheid ongehinderd te laten schijnen op een wereld, welke een godsdienst-herscheping zoo zeer noodig had.

Bij het sluiten van dezen 40e jaargang van *De Ster* zien wij hoopvol uit naar het jaar 1936, waarin de Nederlandsche Zending van de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen den 75en gedenkdag der komst van het herstelde Evangelie aan haar stranden zal vieren. Moge de Heere *De Ster* doen voortgaan, opdat haar leidende stralen van eeuwigdurend licht nimmer door de wolken van economische en sociale neerslachtingheid, welke nu aan de levenshorizon dreigen post te vatten, zullen worden gebroken.

De Redactie.

INHOUDSOPGAVE

A

Aangekomen, 12, 59, 99, 112, 166, 280, 336,	364
Abraham, Boek van	201
Adresverandering	168, 200
Afscheidsgroet	198
Alcohol en Tabak	45
Attentie, ambtenaren en leeraars	320
Avondmaal deelnemen, Wie zal aan het	349

B

Bachet, Zr. E.	12
Ballard, Melvin J.	121
Belangrijke Boodschap, Bevat het Mormonisme een	112
Benoemingen, 30, 99, 126, 167, 183, 203, 336,	364
Bestellen van boeken	320
Bingham, Arthur Eldon	12
Boek van Abraham in de Kerk	201
Boek van Mormonmonument	279
Boek van de Pers	335, 387
Bron der kracht van het Mor- monisme	33
Bijenmeisjes, groeten aan de .	138
Bijenkorfwerk, Twintig jaren .	138
Bijenmeisjes over Bijenkorfwerk	141
Bijenkorfwerk en Improvement Era	184
Bijenkorfwerk, Vanwaar komt ons	144
Bijenkorfwerk, wat het voor mij gedaan heeft	144
Bijenkorfpropaganda	206

C

Christus, de Opstanding van .	121
Christus, Jezus de 10, 26, 34, 60, 75, 93, 106, 131, 145, 157, 175, 189, 211, 231, 249, 267, 283, 299, 309, 330, 351, 360,	376
Clawson, President Rudger	49, 65
Clegg, Owen Dale	49, 65
Conferentie te Luik	24
Conferentieaankondigingen	24,
40, 80, 120, 128, 152, 263, 296, 308, 356,	388
Copier, Jansje	143
Cumorah	341

D

De kleine schaapherder	389
De Korver, Leon R.	99
De Jong Sr., Cornelis	166
Denhalter, A. Bond	364
Diender, Zr. J.	12
Dieu Jr., Jules	112
Doel van het Leven, Het .	44, 65
Dongen, S. van	336
Dongen-Kwant, T. van	336
Doop	153
Doop en geestelijke wederge- boorte	348

E

Eenheidsbeweging	47

G

Gedichten	
Vergeet het dan maar	30
Lachen	236
Een zucht van Dankbaarheid	264
Geest van den Korf	137
Gehuwd	167, 226, 295, 387
Genealogische Vereeniging, Aanstellingen	79, 112, 136
Genealogische Vereeniging, Centraal Fonds van de	117
Genealogische Vereeniging, Index Bureau	42
Genealogische Vereeniging, Lesmateriaal	320
Genealogische Vereeniging, Nieuwjaarsgroet	5
Genealogische Vereeniging, Oproep	246
Gods macht geopenbaard	290
Grant, President Heber J. 274, 290,	380
Groet van over de Oceaan	228
Groote Hersteller, De	101
Groves, Ernst R.	259
Guthrie, Alma Ross	364

H

Hartman-Spaans, T. C.	141
Hodges, Joseph Dalmaine	364
Hoe men leert onderwijzen	19,
54, 172, 196,	235
Hixson, S. K.	200
Holt, Lamar Thurgood	112
Honing van de zwermen	141

Hulde aan de Mormoonsche Kerk	65
Hulporganisaties, Lesrooster	328, 372, 398
Huwelijk en het Tehuis	373

I

Ingram, Thomas Bigler	336
Ivins, Uittreksel toespraak van President Anthony W.	322

J

Jensen, Nephi	101
Jex, Frank Bird	364
Jeugdwerk, Nieuwjaarsgroet	6
Jeugdwerk, Is ons Jeugdwerk Zendingswerk?	257
Jeugdwerkleidsters, Boodschap aan de	254

K

Kerkgeschiedenis, Bladzijden uit de	82
Kerknieuws, 31, 72, 98, 183, 199, 208, 252, 280, 295, 314, 337, ...	380
Kooyman, Frank I	47, 264

L

Langeveld, Jacobus J. van	166
Les voor Ouders en Evangelie-leerklas 10, 26, 34, 60, 75, 93, 106, 131, 145, 157, 189, 211, 231, 247, 267, 283, 299, 309, 330, 351, 360, 376, ...	399
Lewis, Don Ted	12
Lyon, Hermana F.	138, 154, 256
Lyon, T. Edgar 9, 25, 73, 91, 111, 177, 193, 201, 227, 245, 265, 315, 329, ...	365

M

Mc. Kay, David O.	254
Mededeelingen van het Zendingkantoor	394
Merrill, Joseph F. 57, 113, 129, 161, 209, 246, 297, ...	349
Merrill, Emily T.	81
M-Mannen en Bijenmeisjes	348
Mulder, William	200

N

Nieuwjaarsgroet van de Genealogische Vereeniging	5
het Jeugdwerk	6
de J.M.O.O.V.	4
de J.V.O.O.V.	5
het R'damsche District	8
uit het Noorden	8

Vrienden in Amerika	12
het Zendingshoofdkantoor	3
de Z.H.V.	7
de Zondagsschool	4

O

Olijfolie, Het gebruik van	17
Ontslagen	59, 99, 167, 262
Oogmerken voor de ouders	259
O.O.V. Conferentie, Verslag van de	214, 220
O.O.V. Hoofdbestuur	12, 80
O.O.V. Juni-conferentie	182
O O.V. Leuzewedstrijd 45, 46, 55, ...	78
O.O.V. Nieuwjaarsgroet	4
O.O.V. Wijzigingen Hoofdbestuur	72
O.O.V. en Zondagsschoolkantoor	29
Openbaring in moderne tijden	342, 357
Oproep voor 1935, Een	16
Opstanding van Jezus Christus De	121
Organisatie, Een sterke	305
Overduijn, W.	78
Overduijn-Plomp, J. G.	46
Overleden 59, 99, 136, 152, 167, 200, 295, 336, 363, ...	388

P

Paaschboodschap, De	129
Persoonlijk plan 1934-1935	
O.O.V. Leuze	46, 55, 78, 182
Presideert, Wie	161
Presidentschap, Groeten van het Eerste	1
Priesterschapslessen. 24, 53, 130, 162, 192, 225, 266, 303, 328, 371, ...	398
Profetie opgehouden, Heelt	256

R

Rotterdamsche District, Nieuwjaarsgroeten van het	8
Rectificatie	92
Redactie, Van de 9, 25, 41, 57, 73, 91, 111, 177, 193, 227, 245, 265, 281, 297, 315, 329, 365, ...	397
De Ster verjaart en Nieuwjaarsgroet	9
De Laterdaagsche Heilige en zijn omgeving	25
De Nederlandsche Zending in 1934	41
Wie zal een meisje huwen?	57
Honderdjaar levende Apostelen en Zeventigers	73
Honderdjarig bestaan Afd. 107 en Z.H.V. 1835-1935	91

105 jaar Hersteld Evangelie Tienden	111
Een nieuw boek aangaande Godsdiensten	177
Boodschap aan elk lid in de Ned. Zending	193
Bezoek aan de Ned.-Belgische Zending	227
Het Eeuwfeest van de Leer en Verbonden	245
Monument op Cumorah	265
Een gedenkwaardige datum Oproep tot Dienstbetoon in de Kerk	281
Leiderschap van Joseph Smith Honderd jaar Mormoonsche Lofzangen	297
Richards, Le Grand	315
Richards, Stephen L.	329
Riet, J. A.	208, 238
Rijm van 't Rotsgebergte	6, 257
Roghaar, John Andrew	264

S

Samenwerking	253
Schipaanboord Jr., Jac.	55
Schoonheid des Levens	208
Sipkema, Joh.	182
Smith, Joseph	273
Smith, Joseph Fielding	17, 348
Standaardkerkwerken De, ...	21

T

Tabak en Zending	80
Talmage, James E. 10, 26, 34, 60, 75, 93, 106, 131, 145, 157, 169, 175, 189, 211, 231, 247, 267, 283, 299, 309, 330, 351, 360, ...	376
Talmage, Sterling B.	235
Tehuis, Mormoonsche idealen van het	238
Tempel	321
Tempelwerk over 1934-1935, Rapport van het	110
Tienden	185
Tienden, Enkele opmerkingen omtrent	170

U

Utrechtsche District, Nieuwjaarsgroet van het	7
Uitvoering	127

V

Vances, Aaron Blain	167
Van Drimmelen, John	12
Van de Redactie (Zie Redactie)	
Vastenvergadering	237
Verantwoording der Ouders	154

Verjaardag van het Herstelde Evangelie	101
Verplaatsingen 30, 99, 136, 167, 183, 280, 336, ...	364
Verslag Amsterdamsche Conferentie	87, 382
Verslag Groningsche Conferentie	173, 392
Verslag O.O.V.-Conferentie	214, 220
Verslag Rotterdamsche Conferentie	163, 385
Verslag Utrechtsche Conferentie	118, 325
Visser, Henry	112
Voor Jonge Oogen 13, 22, 42, 51, 70, 115, 125, 149, 179, 186, 205, 259, 316, 338, 368, ...	380
Vrouw, De dankbare	47

W

Watkins, Harold Barlow	12
Whitney, Orson F.	33
Wie doet het hen na?	229
Wiley, Julian R.	59
Winkel, Hendrik	167
Winkel, Everdina	167
Wijdings- en Dankgebed	274
Wyland, Dr. Ray O.	65
Wonder, Een modern	209
Woodruff, President Wilford 13, 22, 42, 51, 70, 115, 125, 149, 179, 186, 205, 259, 316, 338, 342, 357, 368, ...	381
Woodruff, President Wilford Laatste redevoering van	217

Z

Zendingshoofdkantoor, Nieuwjaarsgroet van het	3
Zendingsnieuws 12, 30, 42, 59, 79, 99, 112, 152, 166, 183, 200, 216, 226, 252, 262, 280, 319, 336, 355, 363, 387, ...	394
Zendingspresident, Groet van vroegeren	306
Z.H.V. Conferentieverslag	345, 366
Z.H.V. Nieuwjaarsgroet	7
Z.H.V. Verjaarsgroet	81
Z.H.V.-Verslag over 1934	86
Z.H.V. Zendingsbestuur, Groet van het	84
Zondagsschool, Nieuwjaarsgroet	4
Zondagsschoolwerk 31, 64, 100, 136, 166, 198, 230, 272, 304, 340, 372, ...	396
Zondagsschool, Wijzigingen Hoofdbestuur	200

DE STER NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE LATERDAAGSCHE HEILIGEN

Redacteur: T. EDGAR LYON - Assistente: JOHANNA A. RIET.

VAN DE REDACTIE

„En de engel zeide tot hen: Vreest niet, want ziet, ik verkondig U groote blijdschap, die al den volken wezen zal, namelijk dat U heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere, in de stad Davids.”
Lukas 2: 10, 11.

Het is met verheugd hart en een gevoel van eerbied, dat wij de glorieuze manifestatie overdenken, welke deze schaapherders van Bethlehem zoovele eeuwen geleden hoorden. — Wij kunnen ons de gemengde gevoelens van vreugde, verlangen en ontzag niet indenken, waarmede zij hun kudden verlieten en zich naar Bethlehem spoedden, om het pasgeboren Kind te vinden, Hetwelk zij als de Zaligmaker en Verlosser der wereld aanbaden. Bij het naderen van den Kersttijd is ons hart natuurlikerwijs gericht op de gedachten omtrent deze gebeurtenissen, welke met de aardsche geboorte van Jezus Christus verband houden. En het is goed, zulks te doen, opdat wij ons dichter bij Hem zullen gevoelen en opdat wij steeds meer zullen beseffen, dat er door Hem onderwezen idealen zijn, welke nog immer in ons dagelijksch leven van kracht zijn.

Doch er is een nog betere manier, om Kerstfeest te vieren, dan alleen met onze gedachten bij de naakte heuvelen van Judea van oudsher te verwijlen.

Die wijze is, om Jezus door de eeuwen heen tot ons te doen komen en in deze twintigste eeuw Zijn levensleeringen luid in onze ooren te doen weerklinken. Voor den waren Christen is Jezus niet een persoon, die eeuwen geleden leefde en sprak en stierf, doch iemand, die **hier** en **nu** leeft en spreekt. Hij wijst ons den weg tot genezing der ontelbare kwalen — sociale, economische, godsdienstige en lichamelijke — welke zich telkens weer voordoen. Hij wijst ons den weg tot het overvloedig leven, tot broederschap van den mensch en het Vaderschap van God. Hij leert ons, dat Zijn Evangelie een Evangelie van de *daad* is — een Evangelie van *doen*, geen Evangelie van *zeggen*.

Hij predikt, dat God de redding van een ieder Zijner kinderen verlangt, indien zij slechts Zijn raadgevingen willen gehoorzamen en Zijn geboden onderhouden, welke voor hun zaligheid en eeuwige verhooging noodzakelijk zijn. En Zijn vredesboodschap klinkt ons thans even luid in de ooren als op dien eersten Kerst-

morgen, toen de engelen zongen: „Eere zij God in de hoogste hemelen en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen!”

Het maakt geen verschil of wij Kerstmis aan het einde van het jaar vieren, hoewel alle intelligente en denkende menschen heden leeren, dat onze Heere in de lente van het jaar werd geboren. De wintertijd is voor zijn geboorte het symboliek — de lange duistere nachten gaan over in dagen van helder licht. De wolken van dwaling worden verdreven door de schitterende stralen van de terugkeerende zon. Alzoo schijnt het Evangelie van Jezus Christus door de diepten van wanhoop en ellende, om de vermoeide ziel op te beuren en het pad te verlichten van hen, die trachten het eeuwig leven te winnen door het dienen van God en den mensch volgens het voorbeeld, ons door Jezus gegeven.

Het betaamt ons in dezen feesttijd, even te pauzeeren en de juiste waarde van het Herstelde Evangelie voor ons te overdenken, hetwelk ons dagelijks tot gids is. Laat ons God ernstig zoeken en Jezus en Zijn boodschap van leven en zaligheid door de lengte der tijden op dezen huidigen dag en deze eeuw tot ons brengen, inplaats van onszelf in de oude tijden te verplaatsen. Hierdoor zullen wij in staat zijn, nader tot onzen Heiland te komen en Hem bij al ons denken en doen tot onzen Leider te maken, totdat wij eindelijk tot Zijn Koninkrijk terugkeeren, om voor eeuwig en altoos met Hem in de Woningen, voor ons bereid, te vertoeven.

PRIESTERSCHAPSLESSEN VOOR JANUARI 1936

Tweede avond: Gebed, enz. Twee toespraken over:

1. „Het Boek van Abraham”. Zie het *Boek van Abraham* zelf en eveneens *De Ster* van 1 Juli 1935
2. „Doop voor de Dooden”. Zie *Leer en Verbonden*, Afd. 128.

Derde avond: Gebed, enz. Hoofdstuk XIX „Uit de Monden der Getuigen”. *Herstelling van het Evangelie*, blz. 99—110.

Vierde avond: Gebed, enz. Huisbezoekrapport en behandeling van het huisbezoekonderwerp voor Februari 1936.

LESROOSTER DER HULPORGANISATIES VOOR JANUARI 1936

- Z.H.V. Tweede avond. — Werk en Zaken.
 Derde avond. — Leven en Letterkunde-les no. 4.
 Vierde avond. — Maatschappelijk Welzijn-les no. 4.
- O.O.V. Tweede avond. — Activiteitsles no. 4.
 Derde avond. — *Het Leiderschap van Joseph Smith*. Hoofdstuk VI.
 Vierde avond. — Activiteitsles no. 5.
-

JEZUS DE CHRISTUS

(Les voor Ouders- en Evangelieleerklas)
Voor 3en, 4en en 5en Zondag in December.

HOOFDSTUK XV

Heere van den Sabbat

(Vervolg)

Het antwoord van den Heere tot de beschuldigende Joden

Niettemin vielen de Joodsche oversten Jezus met beschuldigingen aan. Of het onderhoud plaatshad binnen de tempelmuren, op de open straat, op het marktplein of in de rechtzaal, doet niets ter zake. Zijn antwoord op hun aanklachten bepaalde zich niet bij de vraag omtrent de Sabbat-waarneming; het is de begrijpelijkste rede in de schriften omtrent het allerbelangrijkste onderwerp betreffende de verwantschap tusschen den Eeuwigen Vader en Zijn Zoon, Jezus Christus. Zijn eerste zin verhoogde de alreeds hevige woede der Joden. Verwijzend naar het werk, hetwelk Hij op den heiligen dag had gedaan, zeide Hij: „Mijn Vader werkt tot nu toe, en Ik werk ook.” Dit gezegde beschouwden zij als godslastering.¹⁾ „Daarom zochten dan de Joden te meer Hem te dooden, omdat Hij niet alleen den sabbat brak, maar ook zeide, dat God Zijn eigen Vader was, Zichzelven Gode evengelijk makende”. Op hun al dan niet uitgesproken protest antwoordde Jezus, dat Hij, de Zoon, niet zelfstandig handelde, en inderdaad niets kon doen behalve hetgeen in overeenstemming met den wil des Vaders was en wat Hij den Vader had zien doen; dat de Vader den Zoon zoo liefhad, dat Hij Hem des Vaders werken toonde.

Men merke wel op, dat Jezus op geenerlei wijze hun uitlegging Zijner woorden trachtte te verklaren; integendeel bevestigde Hij hun gevolgtrekkingen. Hij vereenigde zich met den Vader door een zelfs nauwere en meer verheven verwantschap, dan zij hadden vermoed.

De Hem door den Vader gegeven autoriteit was niet alleen beperkt tot het genezen van lichamelijke gebreken; Hij had zelfs de macht, de dooden op te wekken. — „Want gelijk de Vader de dooden opwekt en levend maakt, alzoo maakt ook de Zoon levend, die Hij wil.” Bovendien was het oordeel der menschen tegen Hem gericht; en niemand kon den Vader eeren, zonder den Zoon te eeren. Toen volgde deze scherpe verklaring: „Voorwaar, voorwaar zeg ik U: die Mijn woord hoort en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven”. Christus' rijk werd niet door het graf gebonden; zelfs de dooden waren voor hun zaligheid geheel van Hem afhankelijk; en in de met schrik vervulde ooren Zijner verstomde aanklagers verkondigde Hij de plechtige waarheid, dat zelfs toen

¹⁾ Zie blz. 333 en blz. 335, *De Ster* van 15 Oct. '35. Zie voor verdere rechtvaardiging voor deze genezing op den Sabbat Joh. 7:21-24.

het uur nabij was, waarop de dooden de stem van den Zoon van God zouden hooren. Overpeins Zijn diepzinnige verzekering: „Voorwaar, voorwaar zeg ik u: de ure komt, en is nu, wanneer de dooden zullen hooren de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven”.

De moorddadige woede der Joden werd teruggestooten door de verklaring, dat zij zonder Zijn toestemming Zijn leven niet konden nemen: „Want gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelve, alzoo heeft Hij ook den Zoon gegeven, het leven te hebben in Zichzelve.” Een andere uitspraak was eveneens onheilspellend: „En heeft Hem macht gegeven, ook gericht te houden, omdat Hij des menschen Zoon is.” Hij, de Zoon van den verheven en verheerlijkten Mensch der Heiligheid en nu zelf een sterfelijk Mensch,¹⁾ zou de rechter der menschen zijn.

Geen wonder, dat zij verbaasd waren; zulk een leerstelling hadden zij nimmer tevoren gehoord of gelezen; zij was niet van de schriftgeleerden of van de rabbijnen, noch van de Farizeesche of Sadduceesche scholen. Doch Hij gaf hun over hun verbazing een terechtwijzing, zeggende: „Verwondert u daar niet over; want de ure komt, in dewelke allen, die in de graven zijn, Zijne stem zullen hooren, en zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis.”²⁾

Deze verklaring van de opstanding, zoo duidelijk, dat zelfs de ongeletterdste ze kon begrijpen, moet elken aanwezigen Sadduceër hebben geërgerd, want zij verwierpen nadrukkelijk de werkelijkheid der opstanding. De algemeenheid van een opstanding wordt hier onbetwistbaar bevestigd; niet slechts de rechtvaardigen, maar zelfs zij, die de verdoemenis verdienen, zullen vanuit hun graven voortkomen in hun lichaam van vleesch en beenderen.

Toen weder Zijn heilige verzekering omtrent de eenheid van Zijns Vaders en Zijn wil gevend, besprak Christus het feit van getuigen van Zijn werk. Hij stemde toe in hetgeen een erkende leer van den tijd was, dat niemands onondersteund getuigenis van hemzelf voldoende was; doch Hij voegde er aan toe: „Er is een ander, die van Mij getuigt, en Ik weet, dat het getuigenis, hetwelk hij van Mij getuigt, waarachtig is.” Hij haalde Johannes den Dooper aan en herinnerde hen er aan, dat zij eenige afgevaardigden tot hem hadden gezonden, en dat Johannes hun had geantwoord, door getuigenis af te leggen aangaande den Messias; en Johannes was een brandend en schijnend licht geweest, in wiens verlichtende bediening velen zich tijdelijk hadden verheugd. De vijandige Joden konden niet inzien, dat het getuigenis van Johannes onder hun nauwgezetste uitlegging der bewijsvoorschriften van kracht was; „Doch”, ging Hij voort, „Ik neem geen getuigenis van een

¹⁾ Zie blz. 189 *De Ster* van 15 Juni 1935.

²⁾ Vergelijk *Leer en Verbonden* 76:16, 17.

mensch . . . . Maar Ik heb een getuigenis meerder dan dat van Johannes; want de werken, die Mij de Vader gegeven heeft, om die te volbrengen, deze werken, die Ik doe, getuigen van Mij, dat de Vader Mij gezonden heeft. En de Vader, die Mij gezonden heeft, die heeft zelf van Mij getuigd."

Toen zeide Hij hun in termen van volle veroordeeling, dat zij van des Vaders woord verstoken waren, want zij weigerden Hem, Dien de Vader had gezonden, aan te nemen. Op vernederende, ondubbeltzinnige wijze vermaande Hij deze geleerde mannen der wet, deze uitleggers der profeten, deze beroepsuitleggers der heilige Schriften, tot lezen en studeeren over te gaan. „Onderzoekt de Schriften; want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben; en die zijn het, die van Mij getuigen". Overtuigend ging Hij voort — dat zij, die erkenden en onderwezen, dat in de Schriften de weg tot het eeuwige leven lag, weigerden te komen tot Hem, omtrent Wien dezelfde Schriften getuigden, ofschoon zij door te komen het eeuwige leven zouden verkrijgen. „Ik neem geene eer van menschen", voegde Hij er aan toe, „maar Ik ken ulieden, dat gij de liefde Gods in uzelfen niet hebt." Zij wisten, dat zij de eer der menschen zochten, elkander met eerbewijzen overlaadden, tot doctors en rabbijnen waren bevorderd, tot schriftgeleerden en leeraars door het ontvangen van titels en rangen — alle van menschen; maar zij verwierpen Hem, Die kwam uit naam van Een, oneindig grooter dan al hun scholen of groepen. — Hij was gekomen in den verheven naam van den Vader.

De oorzaak hunner onwetendheid aangaande de Schriften werd aangeduid — zij vertrouwden op de eer der menschen, en zochten niet de eer van waar dienstbetoon in het werk van God. Hij had gesproken over het recht tot oordeelen, dat Hem was overgedragen; nu verklaarde Hij, dat zij niet moesten denken, dat Hij hen voor den Vader zou aanklagen; een mindere dan Hij zou aanklagen, zelfs Mozes, een Zijner getuigen, in wien zij zulk een vertrouwen beleden — Mozes, in wien zij allen volgens hun zeggen geloofden — en het hoofddoel Zijner machtige beschuldiging bereikend, ging de Heere voort: „Want indien gij Mozes geloofdet, zoo zoudt gij Mij gelooven; want hij heeft van Mij geschreven; maar zoo gij zijne Schriften niet gelooft, hoe zult gij Mijne woorden gelooven?"

Aldus werd de voorlichtende instructie samengevoegd met een brandende aanklacht, welke deze mannen door hun vergeefsche poging, om Jezus schuldig te verklaren op grond van Sabbatontheiliging, zelf hadden uitgelokt. Dit was slechts een der vele booze complotten, waardoor zij zoo vastbesloten samenspannden, en er naar streefden, de straf van Sabbat-ontheiliging en het brandmerk uit te spreken en te drukken op Hem, die den Sabbat had ingesteld en in waarheid de eenige Heer daarvan was.

De discipelen van Sabbatbreken beschuldigd

We kunnen in dit verband zeer juist andere voorvallen overwegen, waarbij onze Heere op Sabbatdagen goed werk verrichtte; en dit kunnen we doen zonder inbreuk op de juiste volgorde der gebeurtenissen.

Weder vinden we Jezus in Galilea; of dit was vóór of nà Zijn bezoek aan Jeruzalem ten tijde van het ongenoemde feest, bij welke gelegenheid door Hem het wonder van de genezing aan het Bethesda badwater werd gewrocht. doet niets ter zake. Op een zekeren Sabbatdag liepen Hij en Zijn discipelen door een graanveld¹⁾, en daar zij honger hadden, begonnen de discipelen wat van de rijpende aren te plukken; en na de korrels tusschen hun handen er uit te hebben gewreven, aten ze die. Zij maakten zich daarbij niet aan diefstal schuldig, want de Mozaïsche wet schreef voor, dat wanneer men door een anders wijngaard of korenveld ging, men druiven of koren mocht plukken om den honger te stillen; doch men mocht geen sikkelt op het veld gebruiken, of wat van de druiven in een vat medenemen.²⁾ De toestemming voorzag slechts in verlichting van de bestaande nood.

Toen de discipelen van Jezus van dit wettelijk voorrecht gebruikt maakten, waren de Farizeën op hun hoede en zij kwamen dadelijk tot den Meester, zeggende: „Zie, Uwe discipelen doen, wat niet geoorloofd is te doen op den sabbat”. De aanklagers hadden ongetwijfeld in gedachten het rabbijnsche voorschrift, dat het wrijven van graan in de handen een soort dorschen was; dat het wegblazen van het kaf ziften was; en dat het tegen de wet was, op den Sabbat te dorschen of te ziften. In feiten achtten enkele geleerde rabbijnen het zondig, gedurende den Sabbat op het gras te loopen, daar het gras wel eens in zaad kon zijn en het uitrappen van het zaad gelijk zou staan met het dorschen van graan.

Jezus verdedigde de discipelen, door een vroeger voorval aan te halen, hierop van toepassing en van heel groot belang. Het was dat van David, die met een kleine groep mannen aan den priester Achimélech brood hadden gevraagd; want zij hadden honger en haast. De priester had niets dan heilig brood, de toonbrooden, die op geregelde tijden in het heiligdom werden gelegd, en welke niemand dan de priesters mochten eten. Met het oog op de omstandigheid van dringende noodzaak had de priester den hongerigen mannen het toonbrood gegeven.³⁾

Jezus herinnerde de critiseerende Farizeën er eveneens aan, dat de priesters in den tempel geregeld op den Sabbat veel werk verrichtten met het slachten van offeranden en altaardienst in het algemeen; toch trof hen voor de hoogere aanbiddingsvereischen,

1) Matth. 12: 1-8; vergelijk Mark. 2: 23-28; Luk. 6: 1-5.

2) Deut. 23: 24, 25.

3) Aanteekening 3.

welk zulk werk noodzakelijk maakten, geen blaam; en Hij voegde er met plechtigen nadruk aan toe: „Maar ik zeg u, dat Eén, meerder dan de tempel hier is.” Hij citeerde de woorden van God door Hosea gesproken „Ik wil barmhartigheid en niet offerande.”¹⁾ en berispte hun onwetendheid en hun ongerechtigen ijver door hun te zeggen, dat indien zij hadden geweten, wat die schriftuurplaats betekende, zij de onschuldigen niet zouden hebben veroordeeld.

Houdt in gedachten „De sabbat is gemaakt om den mensch, niet de mensch om den Sabbat.”²⁾ Op Zijn berisping volgde de bevestiging Zijner persoonlijke oppermacht „Want de Zoon des menschen is een Heere ook van den Sabbat”. Wat anders kunnen wij uit dit gezegde opmaken dan dat Hij, Jezus, daar in het vleesch tegenwoordig, het Wezen was, door Wien de Sabbat was ingesteld; dat Hij het was, Die de geboden had gegeven en in steen gegrift, behelzend: „Gedenkt den Sabbatdag dat gij dien heiligt” en „de zevende dag is de sabbat des Heeren uws Gods”?

De Farizeesche samenzwering

Wederom op een Sabbat ging Jezus naar de synagoge en zag onder de aanwezigen een man, wiens rechterhand verdord was.³⁾

Er waren Farizeën aanwezig, en zij letten op, of Jezus den man zou genezen, daar het hun voornemen was, Hem aan te klagen, indien dit zoo was. De Farizeën vroegen: „Is het geoorloofd op de sabbatdagen te genezen?” Onze Heere sloeg hun slecht verborgen doel af door te vragen: „Is het geoorloofd op sabbatdagen goed te doen?” en voegde er aan toe: „of kwaad te doen? een mensch te behouden of te dooden?”

Zij hielden zich stil, want de vraag was tweeledig. Een bevestigend antwoord zou het genezen hebben gerechtvaardigd; een ontkennend antwoord zou hen belachelijk hebben gemaakt. Hij wierp een andere vraag op: „Wat mensch zal er onder u zijn, die een schaap heeft en zoo dat op eenen sabbatdag in eene gracht valt, die het niet zal aangrijpen en uitheffen? Hoeveel gaat nu een mensch een schaap te boven?”

Toen de Farizeën niet konden of wilden antwoorden, vatte hij de geheele zaak aldus samen: „Zoo is het dan op de sabbatdagen geoorloofd wel te doen.”

Hij riep den man met de verdorde hand om voor de aanwezigen te gaan staan. Beide, verdriet en boosheid waren in Zijn doordringenden en zoekenden blik te lezen; doch zich met medelijden tot den zieke wendend, gebod Hij hem, de hand uit te strekken; de man gehoorzaamde en ziet de hand „werd hersteld, gezond gelijk de andere.”

¹⁾ Hosea 6:6; vergelijk Micha 6:6-9.

²⁾ Mark. 2:27. Aanteekening 4.

³⁾ Matth. 12:10-13; Mark. 3:1-6; Luk. 6:6-8.

De uit 't veld geslagen Farizeën waren ziedend; „vervuld met uitzinnigheid” zegt Lukas; en zij gingen uit om weder tegen den Heere samen te zweren. Hun haat was zoo bitter, dat zij zich bij de Herodianen aansloten, een politieke, over het algemeen onder de Joden impopulaire partij. De oversten van het volk waren bereid elke samenzwering of verbintenis aan te gaan, teneinde hun erkend doel, om den Heere Jezus ter dood te brengen, te bereiken. Jezus, zich de slechte besluiten tegen Hem bewust, onttrok zich uit hun midden. Andere aanklachten van Sabbat-ontheiliging, door Joodsche casuïsten tegen Christus uitgebracht, zullen later worden behandeld.¹⁾

Aanteekeningen

3. **Toonbrood.** — De naam beteekent „brood der tegenwoordigheid”, aanduidende, dat het in de tegenwoordigheid van Jehova werd gelegd. Het aldus geheiligde brood bestond uit twaalf brooden, zonder zuurdeesem gemaakt. Ze moesten in het heiligdom worden gelegd in twee rijen van zes. Zenos, schrijft in *Stand Bible Dict.*: „Zij mochten daar een geheele week blijven liggen, terwijl ze dan na verloop daarvan werden verwijderd en door den priester op heiligen grond werden opgegeten, d.i. binnen de grenzen van het heiligdom. Indien andere personen dan priesters de brooden van het toonbrood aten, werd dit als iets onheilighs beschouwd, want zij waren „heilig”. Zie Ex. 25:30; Lev. 24:5-9; 1 Sam. 21:1-6.

4. **De Sabbat werd gemaakt om den mensch, niet den mensch om den Sabbat.** Edersheim (deel 1, blz. 57, 58) zegt: „Toen tijdens zijn vlucht voor Saul David, „als hem hongerde” het toonbrood gegeten had en het ook aan zijn volgelingen had gegeven, ofschoon volgens de letter der Levietische wet het slechts door de priesters mocht worden gegeten, rechtvaardigde de Joodsche traditie zijn gedrag op grond van het feit „dat levensgevaar boven de Sabbat-wet uitgaat” en derhalve alle wetten, daarmede verband houdend..... In waarheid was de reden, waarom David voor het eten van het toonbrood gerechtvaardigd werd dezelfde als die, welke het Sabbatwerk van den priester wettelijk maakte. De Sabbatwet was er niet alleen een van rust, maar van rust tot aanbidding. De dienst des Heeren was het hoofddoel. De priesters werkten op den Sabbat, omdat deze dienst het voornaamste van den Sabbat was; en David mocht van het toonbrood eten, niet (alleen) omdat het gevaar van verhongeren bestond, doch omdat hij er zich op beriep, dat hij in den dienst des Heeren was en deze proviand noodig had. De discipelen waren, toen zij den Heere volgden, eveneens in den dienst des Heeren; het dienen van Hem was meer dan het dienen in den tempel, want Hij was grooter dan de tempel. Indien de Farizeën dit hadden geloofd, zouden zij hun gedrag niet in twijfel hebben getrokken, „noch die hoogere wet hebben gebroken, welke barmhartigheid oplegt, geen offerande.”
(Wordt vervolgd).

¹⁾ Zie voor voorvallen Luk. 13:14-16; 14:3-6; Joh. 9:14-16.

INHOUD

De kleine schaapherder	389	Van de Redactie	397
Verslag der Groningsche Conf.	392	Priesterschapslessen Januari	398
Mededeelingen van het Zendingskantoor	394	Lesrooster der Hulporganisaties voor Januari	398
Zendingsnieuws	395	Jezus de Christus	399
Zondagsschoolwerk Januari	396		